

Kuba byla jednou ze zemí, kterou jsem měl v merku už léta, ale tahle destinace nejspíš čekala, až narazím na partu, kterou to do ní potáhne stejně jako mě. Udičku jsem nahodil, když se kamarádka Renča zmínila, že by chtěla v zimě vyrazit někam do tepla. Chytila se rychle, stejně jako pohodář Štěpi, který zlanal i svoji kamarádku Katku. Jako dneska vidím, jak jsem se na Filipínách dostal po třech dnech zase na signál a zjistil jsem, že Štěpi nám koupil letenky. V té době jsem ale ještě netušil, že se koncem roku zamiluju a na téměř tři týdny se mi v únoru nebude odjíždět snadno. Navíc s internetem je to na Kubě přece jen trochu složitější, ale k tomu se dostanu...

pátek 1. února

Na cestě

Spoj na Kubu jsme měli zajištěný společností Condor s přestupem ve Frankfurtu, kam nás měly v sedm hodin ráno dopravit ČSA. Tedy až na Štěpiho, který si letenky kupoval později a musel letět už o hodinu dřív. Protože je to ale střelec, stihl ještě přiběhnout, aby nás aspoň pozdravil. Už jsem zvyklý, že mě v Praze s báglem posílají kvůli volně visícím popruhům do nadrozměrných zavazadel. A taky už беру jako samozřejmost, že se člověk na palubě ČSA nedočká žádného servisu. Tentokrát jsme se aspoň na pár vteřin dočkali pocitu, že padáme dolů – jako sníh, který pokryl Frankfurt. Tam jsme stihli jen technickou zastávku na toaletách, přejezd na terminál 1 a bezpečnostní prohlídku, protože naše druhé letadlo mělo startovat už v 10:45. Nakonec jsme odletěli s hodinovým zpožděním. Čekalo nás jedenáct hodin bez filmů, dost se to vleкло. Teplý preclík se studeným čevapčiči situaci zrovna nezachránil.

Na letiště u Varadera jsme přiletěli v 16:45 místního času, vystáli si frontu na pasové kontrole (předem jsme museli mít zajištěnou tzv. turistickou kartu), vyzvedli bágly, které už někdo z pásu sundal, u sympatické směnárnice vyměnili peníze (200 € = 210 CUC) a koupili předraženou vodu. Na Kubě obíhají dvě měny: pro cizince konvertibilní peso CUC (zhruba v hodnotě dolaru nebo eura) a pro domácí peso nekonvertibilní, tedy CUP rovnající se víceméně koruně. Všechny částky, které budu uvádět, budou samozřejmě v té tvrdší měně pro turisty.

Oslovil nás nějaký chlapík s tím, že autobus bude narvaný, ať jedeme do Havany s ním. Vypadal sympaticky, dohodli jsme se na 80 pesech. Řidič byl celkem upovídaný, silnice kvalitní, všechno působilo tak nějak civilizovaně. Zhruba sto dvacet kilometrů jsme urazili za dvě hodiny, do Havany jsme přijeli před osmou večer, už za tmy. Nasvícené velké hotely vypadaly luxusně, ale v naší čtvrti byly fasády tak pěkně havansky oprýskané. Po nedávném tornádu našťěstí nebyly patrně žádné větší stopy. Předem zajištěné ubytování jsme museli chvíli hledat, protože jsme si do mapy zanesly jiné, s podobným názvem. Atmosféra v potměných ulicích ale byla příjemná, přesně taková, jakou jsem si představoval. Všude zevlovali místní, ale cítili jsme se naprosto bezpečně. Ubytoval nás hezký a sympatický mladý černoch, jehož přítelkyně měla nejen světlejší pleť, ale i podstatně ráznější chování. Hláška „Tady jste na Kubě, takže se budeme bavit španělsky“ nás docela uzemnila. Na devátou jsme si domluvili snídani, Štěpi s Renčou vyrazili do ulic na jídlo a drinky, my s Katkou jsme odpadli na pokoji.

sobota 2. února

Havana

Vzbudili jsme se v půl osmé a z vlastních zásob si uvařili čaj, který se na Kubě moc nenesí a hlavně nepije. K snídani nám domácí přichystali míchaná vajíčka s tousty, máslo, výborné marmelády (mangová a z guavy), které jsme nejdřív mylně považovali za kečup a hořčici, nakrájené ovoce (meloun, banán, guava a papája) a fresh z guavy. U stolu s námi seděla Japonka, která na Kubu vyrazila na čtyři týdny, celá se třásla a anglicky moc neuměla.

Vyrazili jsme do města. Katka bez úspěchu pátrala po lékárně, brouzdali jsme se ulicemi, pozorovali jejich ruch, obdivovali nablýskané staré ameriky. Jeden z místních nás dobrou angličtinou oslovil s tím, že se prý zrovna (jednou měsíčně) koná festival doutníků, kdy se prodávají za poloviční ceny, a lákal nás na večerní zábavu do Buena Vista Social Clubu. Po krátkém pokenu nás jako magnet přitahovalo moře, jehož krásně tyrkysovou vodu lze obdivovat z táhlého bulváru Malecón, na jehož cípu se tyčí pevnost s majákem. Měli jsme štěstí na počasí, takže všechno působilo pohodově, dokud nás nenápadně nepřepadla banda muzikantů, která Štěpimu vrazila do rukou rumbakoule a nás ostatní ponoukala k tanci. Katka pobídku přijala, my s Renčou se drželi stranou, protože jsme se nechtěli na tuhle taškařici pro naivní turisty nechat nachytat. Samozvaní muzikanti si svoji produkci cenili na dvacet pes, Štěpi jim dal jedno a šli jsme dál.

Konkrétně po bulváru Paseo de Martí lemovaném pěknými barevnými domy, uprostřed něhož se táhne široká promenáda pro pěší, kde se svá díla snažili nabízet četní malíři. V honosném hotelu Sevilla jsme pořídili karty ETECSA pro připojení na wi-fi. Standardně by měly stát peso na hodinu anebo na pětinašobek na pět hodin. Tady po nás chtěli za druhou variantu dvojnásobek běžné ceny, ale nemuseli jsme nikam složitě jezdit a stát fronty, takže jsme to pro tentokrát vzali. Na internetové kartě se setře kód a heslo, pod nimiž se dá na některých místech připojit. Obvykle se jedná o náměstí, okolí telekomunikačních prodejen nebo třeba některé dražší hotely. Hlavně večer jsou tudíž lavičky na náměstích narvané lidmi s mobily v ruce. Ale proti tomu, jak na Kubě internet fungoval (nebo spíš nefungoval) ještě nedávno, je to pokrok. Nakonec jsme našli i lékárnu, ale Katce se při placení protočily panenky.

Pěšky jsme doputovali až k budově kapitolu, který je majestátní památkou na období, kdy byl ostrov pod vlivem USA. Jeho ikonická kopule ale byla v době naší návštěvy zakrytá pláštěm připomínajícím prezervativ. To nám ale nijak nevadilo, zapluli jsme do spleti úzkých uliček, které si i přes lehké zaměření na turisty zachovávají příjemnou atmosféru. Zaujala nás restaurace El Dandy, ale byla plná, stejně jako velká část podniků v téhle části města. Nakonec jsme zakotvili v příjemném tapas baru Lamparilla 361. Jídlo chutnalo výborně, obsluha byla milá, prostředí útulné. Ceny odpovídaly oblasti: burrito vyšlo na osm pes, pivo na tři a půl, mojito stálo čtyři a zmrzlina pět.

Řádně nasycení jsme pokračovali starým městem přes Plaza Vieja až k moři, pak stočili kroky na Plaza de la Catedral, které mi přišlo jako nejmalebnější místo, které jsme do té doby ve městě viděli. A nepřestávali nás fascinovat ta krásná stará auta, kterými je Havana vyhlášená. Neméně ji ale proslavil i kubánský rum a koktejly, které se z něj připravují. Našli jsme podnik, kde je podávali za necelá dvě pesa. Menší, ale poctivé. Po čtyřech skleničkách a dvou hodinách už se nachýlil čas na večeři, kterou jsme si dopřáli ve vyhlášeném podniku El Dandy. Čekání na jídlo jsme si krátili studiem španělských výrazů a frází v oblasti lásky a randění. Zjistili jsme, že papaya znamená v kubánské španělštině kunda! Museli jsme si tedy dávat třeba u snídaně pozor na jazyk. Naše jazyky si ovšem tentokrát přišly na své. Slyšeli jsme řadu varování, že budeme na Kubě gastronomicky trpět, ale byli jsme mile překvapeni, i když ceny pro turisty nebyly zrovna nejnižší: gazpacho za 4,50 (Štěpi a já), žebra za 10 (Katka a já), drinky za 3-4. Štěpi si pochutnal na tacos s trhaným masem, Renča na těstovinách carbonara. Po pár koktejlech jsme se v přilehlém parku připojili na wi-fi a přemýšleli, jak naložit s pozdním večerem.

Kamarád Sobul, expert na noční život, nám doporučil bar Roma. Když jsme podle mapy našli adresu, na které by se měl nacházet, byli jsme trochu zmatení. Jednalo se o vybydlený špinavý činžák s výtahem, který ovšem nejezdil. Vyšli jsme tedy po svých čtyři patra, ale narazili jsme jenom na partu místní mládeže, které měla nahlas puštěnou muziku a očividně už nějakou dobu nasávala. Dozvěděli jsme se od nich, že je klub zavřený. A tak jsme si v pizzerii koupili pití a odebrali se na pokoj, kde jsme na balkoně popíjeli a sdíleli svoje první kubánské dojmy.

neděle 3. února

Playa Santa Maria, Havana

Snídani jsme měli domluvenou na půl devátou, ale vzhůru jsme byli už o víc než hodinu dřív. Po snídani jsme vyrazili do hotelu Sevilla zkusit si díky wi-fi zarezervovat ubytování ve Viñales, ale i když jsme na Bookingu něco našli, nešlo nám to zarezervovat. Moc jsme nepořídili ani v obchodě, kde vůbec neměli vodu nebo kolu, jenom rum, konzervy, sušenky a přípravky na mytí nádobí. Později jsme zjistili, že je to na Kubě naprosto standardní nabídka. Rum měli úplně všude! Velkou láhev Havana Clubu za neuvěřitelných pět pes. A standardním koloritem jsou na Kubě i fronty. My se do jedné takové zařadili na autobusové zastávce u Teatro Grande, odkud jezdí turistický autobus T3.

Nejbližší spoj měl odjet v jedenáct hodin, my byli na místě o pět minut dřív. Za pět pes koupili zpáteční jízdenku na pláž Santa Maria. Průvodčí nás přivítal a informovala španělsky i anglicky. Asi po půl hodině jízdy už jsme se ocitli na silnici souběžné s dlouhou pláží. Smutný pohled byl na honosné vily, které jejich obyvatelé po revoluci opustili, takže jsou dnes zanedbané. Autobus má v jízdním řádu několik zastávek u moře, my jsme si vybrali tu s názvem Hotel Atlantico. Ve stánku jsme pořídili pití, pak už se chvíli procházeli po pláži. Široko daleko nikde nikdo. Světlý písek, tyrkysová voda s pozvolným přístupem, palmy. Sice by to chtělo trochu odklidit naplavený nepořádek, ale jinak kazily dojem ráje jenom četné vyplavené medúzy měchýřovky portugalské. Vypadají jako nevinná umělecká dílka, ale jsou to pěkně nebezpečné mrchy, jejichž žahnutí je prý extrémně bolestivé. To jsme naštěstí na vlastní kůži nezažili. Naopak jsme si užívali naprostou pohodu, poslouchali muziku, tancovali, popíjeli, blbli, Renča si pořídila klobouk a všichni svorně na sluníčku slušnou opici.

V pět hodin jsme vyrazili na autobus. Na zastávce už se vytvořila hodně dlouhá fronta, ale nakonec se nám všem kromě Štěpiho podařilo sednout. Přesně v šest večer jsme dorazili zpátky do Havany k divadlu. Na pokoji jsme se chtěli osprchovat, ale netekla voda. Náladu jsme si chtěli spravit ve vyzkoušené restauraci El Dandy, ale tam měli plno, poslali nás do podniku na druhé straně náměstí Plaza del Cristo. Restaurace El Patchanka působila obyejněji, podávají v ní obyejnější a levnější jídlo (vepřový nebo kuřecí plátek za šest pes). Po objednávce koktejlů začala hrát kapela s úžasnou zpěvačkou. Jako lusknutím prstu se atmosféra naprosto změnila, zpívalo se a tančilo, takže jsme zůstali podstatně déle, než jsme původně plánovali. Za utracených pětadesát pes jsme se pobavili královsky. Na jednu rundu nás pozval jeden Chorvat, který se s námi dal do řeči. Holky se pak ještě chtěly jít někam bavit. Štěpi si taky něco domluvil, já se jako spořádaný nejstarší člen výpravy vydal nočními ulicemi sám domů. Ve čtvrt na tři mě vzbudila Katka, Štěpi dorazil v půl osmé, Renča ještě o něco později...

pondělí 4. února

Viñales

Snídani jsme si sice objednali na osmou, ale vzhledem k ranním návratům poloviny výpravy na ni došlo až před půl devátou. Sbalili jsme se, vyrazili vyměnit peníze a sehnat taxi do městečka Viñales, asi dvě stě kilometrů na západ od hlavního města. Ačkoli jsme staré ameriky nepřestávali obdivovat, na takhle dlouhou cestu jsme nechtěli riskovat a radši si vybrali "normální" auto. Řidiče jsme ukecali na 90 pes a před půl jedenáctou opustili Havanu. Šofér se s tím moc nemazlil, což mu po většinu cesty umožňoval dobrý stav silnic. Zhoršil se až těsně před cílem, ale nám to vyhovovalo, protože jsme se aspoň stíhali kochat půvabnou krajinou plnou kopců, vesniček, tabákových plantáží nebo stodol na skladování téhle typické plodiny. Na náměstí ve Viñales jsme dorazili něco před jednou a po zastávce na poště jsme se vydali hledat místo, kde složíme hlavy. Na Kubě se před lety naštěstí rozjelo ubytování v soukromí, v tzv. casa particular označených symbolem modré kotvy. První majitelka po nás chtěla 40 pes za dva pokoje nebo 30 za jeden, což nám přišlo hodně. Další starší paní nás oslovila sama a nabídla čtyřlůžkový pokoj za dvacet. Dům vypadal čistě, stál jen kousek od náměstí, paní byla sympatická, takže jsme kývli.

Oběd jsme si dopřáli na střešní terase restaurace Tareco's s hezkým výhledem do okolí, dobrým jídlem (5 - 7 pes), vynikající sangrií (4 pes) a dokonce i s vlastní wi-fi. Po výborném obědě jsme vyrazili do kanceláře autobusového dopravce Viazul zajistit jízdenky na další část cesty. Vykázali nás s tím, at' přijdeme za hodinu. Pak jsme se ale dozvěděli nemilou zprávu, že je autobus do Trinidadu až do konce týdne vyprodaný. Jako alternativu nám nabídli "minibus", který byl jen o tři pesa dražší a naopak měl být o víc než tři hodiny rychlejší, cesta měla zabrat šest hodin. To znělo dobře.

Po nákupu internetových karet jsme ještě obešli trh s cetkami. K večeři jsme si vybrali úplně obyčejnou malou restauraci, kde nás obsluhovala velmi příjemná "mamina". Velká porce dobrého domácího jídla nás vyšla na velmi příjemných 3,50 a mojito na pouhé jedno peso. Na žádnou velkou divočinu to tentokrát nevypadalo, takže jsme se pak odebrali na pokoj.

úterý 5. února

Viñales

K snídani jsme se tentokrát nedočkali vajec, ale drze jsme si o ně řekli na další den. Jinak byl stůl v malé kuchyni doslova obložený jídlem. Venku bylo hezky, i když poměrně horko, takže jsme zbytečně nelelkovali a vydali se na průzkum okolí. Zelená krajina údolí Viñales je úplně jiný svět než rušná Havana. My si na něj vyčlenili tři dny a na pomoc si vzali informace z internetu. Podle nich jsme postupovali hned první den, ale vzhledem k tomu, že se jednalo o instrukce typu "vlevo od ostnatého drátu u velkého stromu", jsme se museli často vracet a hledat tu správnou pěšinu, až jsme se na to vykašlali a putovali s pomocí aplikace maps.me prostě za nosem. Ze začátku, ještě na kraji městečka, jsme potkali pár místních, pak už jsme si užívali samotu. Příroda byla osvěžující, procházeli jsme různými brankami a kolem políček s kravami, až jsme se ocitli na hřbitově, který nám posloužil jako záchytný bod v mapě. Díky ní jsme došli až na vyhlídku (ačkoli jsme to vzali skoro přes něčí obyvák), kterou ale v tu chvíli okupovala skupina otravně žvatlajících německých důchodců, kteří nám znemožnili objednat si ve stánku pod vyhlídkovou terasou nějaký koktejl.

Turisty se to hemžilo i ve Valle del Silencio (Údolí ticha), a to především na koních, kteří k téhle oblasti taky neodmyslitelně patří. Od restaurace se naskýtal hezký výhled a Štěpi navrhl, abychom se před turisty ukryli v jeskyni Cuevas de Silencio za malou tabákovou farmou. U jeskyně postával mládenec v růžovém tričku, který se nabídl, že nás za dvě pesa jeskyni provede a ještě k tomu zajistí návštěvu té farmičky s výkladem. Jeskyně byla malá, ale vlastně docela hezká, viděli jsme v ní i pár krápníků a netopýrů. Místy byl průchod hodně úzký, objemnější Američani by tudy asi neprošli. Vylezli jsme u malé boudy s pitím, kde jsme se konečně dočkali drinků. A návdavkem vysvětlení, jak se vyrábí káva a rum.

Výkladu se ujal chlapík, který mi něčím neseděl. Nehodlal jsem se přetvařovat, takže si mojí nelibosti všiml a komentoval ji. Pokud jde o kávu, ukázal nám jeden ubohý keř kávovníku, ohledně rumu jsme se dočkali ochutnávky speciálního druhu z malé guavy (vždycky se dává jeden plod dovnitř lahve). Zkusili jsme ho samotný i v koktejlu. Nakonec jsme získali i informace o výrobě medu. Za ochutnávku jsme opravdu nic platit nemuseli a předem objednané koktejly nám naučovali za obvyklé ceny. Jen mi přišlo, že už jsme tam strávili docela dost času. Takže jsem navrhl, že oproti původní představě dokončíme jenom jednu část okruhu a zbytek si necháme na čtvrtek.

Na tabákové farmičce nás čekal podstatně sympatičtější chlapík s perfektní angličtinou, kterou se naučil ve škole a z filmů. Ukázal nám, jak se vyrábějí doutníky. Kromě mě si tam celá výprava pořídila dárky pro své blízké. Mladík v růžovém nás odvedl zpátky a my už pak vyrazili zase do městečka. Procházeli jsme kolem polí a usedlostí, panovalo moc hezké pozdně odpolední světlo, naskýtaly se nám pěkné výhledy a celkově panovala příjemná pohoda. Těsně před městem jsme na Sobulovo doporučení zamířili na usedlost Finca Raúl Reyes, cestou jsme opět míjeli políčka, stodoly na sušení tabáku a také jsme se začali přibližovat k vápencovým skalám, které jsou hlavním tahákem celého údolí.

Po pozdním obědě, který nás nenadchnul, a lehkém alko-osvěžení už jsme došli do centra Viñales. Po krátkém odpočinku a připojení na internet, který jsme chytali pár metrů od domu z prodejny telekomunikací, jsme se vydali do osvědčené restaurace Tareco's. Sangria nebyla tak dobrá jako předchozí den, ale bylo jí hodně, takže jsme se celkem picli. V podniku jsme zůstali poslední, až nás museli vyhánět. Poslali nás do kulturáku (Centro Cultural Polo Montañez) v opačném rohu náměstí, kde by měla být diskotéka. Katka to vzdala rovnou, my ostatní zaplatili vstupné, hodili do sebe pár skleniček hodně silného mojita (barman prostě rum lil a lil a lil...), ale hudba nás moc nebavila, takže jsme se poměrně brzy vydali do pelechů.

středa 6. února

Cayo Jutías

Vajíčka nám paní domácí k snídani sice udělala, ale byl to nějaký instantní hnus na oleji. Později jsme se dozvěděli, že jsou na Kubě vejce poměrně těžce dostupná, takže jsme zpětně snahu ocenili. Stejně jako ochotu nám zajistit odvoz na pláž. V devět hodin nás vyzvedlo červené "colectivo", tedy sběrné taxi, v tomhle případě taková větší americká kára s uzavřenou korbou, na které se sedí na nepohodlných nebo rozervaných sedačkách. Cestou jsme nabrali ještě další lidi. Pláž Cayo Jutías je sice od Viñales vzdálená jenom nějakých šedesát kilometrů, ale nám cesta

zabrala víc než hodinu a půl. Projížděli jsme krásnou krajinou plnou kopců, palem a vesniček. Ale kvalita "silnice" byla čím dál horší. Těsně před cílem jsme se ocitli na úzké hrázi, která byla z obou stran obklopená mořem, což byl docela nezvyklý zážitek, i když jsem něco podobného zažil o pár měsíců dříve v Kostarice.

Dojeli jsme k restauracím a půjčovně všeho možného. Na uvítanou jsme si dopřáli koktejly a vydali jsme se hledat místo, kde by bylo míň lidí. Nejdřív jsme se procházeli vodou, ale pak jsme se museli vrátit na pevninu. Místní nám radili, abychom vydrželi ještě deset minut, že tam bude krásná pláž a hvězdice. Nejdřív nás ale čekala jen termiště a houfy neuvěřitelně otravných komárů. Ti nás přinutili zakotvit na malé pláži, kde už odpočívalo několik dvojic, kupodivu z velké části gayů. Písek byl jemný, voda čistá, přístup do moře hodně pozvolný, jen ty hvězdice se nějak nekonaly. Pohodu jsme si chtěli zdokonalit reprákem, ale jeden chlapík nás přišel požádat o ztlumení. Děvčata se místními (snad) rybáři nechala ukecat na humra z grilu za deset pes. Štěpi a já jsme se najedli až zpátky na hlavní pláži, stačili nám sendviče po třech pesech. O jejich náležitém zapití se asi nemusím rozepisovat. Po čtvrté odpolední jsme nasedli na korbu a jeli zpátky.

Po sprše jsme chtěli zaprasit BBQ prasetem, k němuž lákala řada restaurací. Jednu z nich jsme vybrali, ale ve tmě jsme na jídlo pořádně neviděli. Masa moc nebylo, částečně bylo hodně prorostlé. A místo avizovaných 3,50 nám nakonec z neznámého důvodu naučtovali dvakrát tolik. Štěpi s Katkou si dali kuře a udělali líp. Servis taky vázl, takže tuhle misi jsme vyhlásil za neúspěšnou. Zvažovali jsme další pokus s diskotékou, ale nakonec jsme zbytek večera strávili popíjením v houpacích dřevěných židlích na naší terase.

čtvrtek 7. února

Viñales

Snídani jsme chtěli vyzkoušet i jinde, se Štěpim a Katkou jsme usedli na terasu v malém rohovém podniku u tržiště. Došlo na pravá vejce! Renče dala tentokrát přednost pláži, na které jsme byli předchozí den, my ostatní jsme kolem desáté vyrazili na druhou část pochod'áku po okolí. A nemohli jsme si snad ani přát hezčí počasí.

Hned za městečkem jsme se mohli kochat výhledy - krasové kopce, políčka, jeskyně. Do té s názvem Cueva de la Vaca vedly prudké schody, což nebylo v horku nejpříjemnější. Zchladili jsme se průchodem jeskyně, na níž je nejlepší to, že se na jejím druhém konci otevírá malebná krajina. Mé srdce se zatetelilo, navíc nebylo široko daleko vidět živou duši. Až po nějaké době jsme narazili na místního chlapíka s kolem a trsem miniaturních ananasů. Vysvětlil nám, že jsou dobré na trávení a zaživací potíže. Motali jsme se mezi políčky, vzrostlým tabákem, stodolami, míjeli jsme krávy a koně, prostě paráda. Renča zaváhala.

Mezi lidi jsme se dostali až u "umělého jezera", což bylo příjemné místo ideální k odpočinku ve stínu a chládku. S mangovým džusem jsme obdivovali okolní kopce, které se odrážely na hladině jezírka, kterou zčeřil až skok jednoho z návštěvníků. Pak jsme se vrátili zpátky do vedra. Jak si tak v pohodě šlapeme, najednou se před námi přes celou cestu objevila obrovská louže s vysokou vrstvou bahna. A my nevěděli, jak dál, protože obejít nijak nešla. Dodnes nechápu, kde se zničehonic najednou zjevil chlapík s kravským povozem. Promlouval k nám cosi ve španělštině, ale protože viděl naše nechápavé a bezradné výrazy, povoz otočil a naznačil nám, abychom si nasedli. Zažili jsme dost hustou jízdu, hlavně Štěpi, který balancoval na konci šikmé plochy, naštěstí ten zážitek trval jenom pár set metrů. Zachránce jsme odměnili pěti pesy.

Dalším záchytným bodem byla podle mapy bezejmenná vyhlídka. Těsně před jejím dosažením nám byl v patách turistický autobus. Přidali jsme na tempu, ale zase až tak jsme se namáhat nemuseli, nebyla to zrovna vyhlídka roku. Posunuli jsme se k místu zvanému Mural de Prehistoria, což je obří barevná malba na stěně hory Mogote Dos Hermanas. Má znázorňovat vývoj života na naší planetě, ale nám stačilo si tyhle psychedelické malůvky prohlédnout z dálky od plotu. Rozhodně jsme nebyli ochotni za bližší pohled zaplatit tři pesa. Raději jsme pokračovali hned dál. Dostali jsme se na silnici, po níž jsme šlapali asi jeden a půl kilometru. Já se pořád otáčel, abych si ještě užil okolní krajinu. Pak jsme se opět vrhli do stezek mezi poli, až nás jedna z nich zavedla do poměrně strmého stoupání, které nám v horku velkou radost neudělalo. Ale odměna za to stála.

Krátce po čtrnácté hodině jsme se totiž vydrápali k restauraci Balcón del Valle s příjemnou terasou, z níž se naskýtal nádherný výhled na celou oblast, kterou jsme procházeli. Jednoduše WOW. Není divu, že právě tady, přesněji v

takřka sousedním hotelu Horizontes Los Jazmines s růžovou fasádou, se odehrávaly dvě epizody seriálu 30 případů majora Zemana, v němž hotel přejmenovali na Bella Vista. Uvelebili jsme se na okraji dřevěné terasy u stolu s nejlepším možným výhledem. Starala se o nás nesmírně příjemná a vtipná černoška. Nabídka restaurace nám odříkala, takže jsme ani netušili, v jaké cenové relaci se pohybujeme, ale bylo nám to jedno. Já poprvé ochutnal tradiční jídlo ropa vieja, což v překladu znamená "staré hadry". Ten název zní nespravedlivě hnusně, jedná se o trhané hovězí maso. Štěpi zkusil rybu, Katčinu volbu už si nepamatuju. Možná proto, že jsme kromě výborného jídla postupně vyzkoušeli i všechny druhy daiquiri, které nám naše milá obsluha nabídla. Vlastně za to tak trochu mohla i Renča, na jejíž příjezd jsme čekali. Ale čekání to bylo fakt příjemné.

Renča dorazila taxíkem po půl sedmé a nechala se inspirovat mým doporučením starých hadrů. My ostatní jsme si objednali ještě jednu porci dohromady. A samozřejmě došlo na další rundu koktejlů. Účet jsme si kolem osmé hodiny nechali přinést s lehkou nervozitou, ale nevěřili jsme vlastním očím. Jídlo s bohatými přílohami a výborným couvertem vyšlo na osm pes, daiquiri stálo dvě pesa. Kdybychom to bývali věděli, opřeli jsme se do toho ještě víc!

Zpátky domů bychom se sice mohli svézt taxíkem, ale Štěpi a já jsme chtěli dokončit okruh, takže jsme se v naprosté tmě vydali po silnici po svých. Projíždějící auta jsme raději na svou přítomnost upozorňovali svícením mobilu. Šlapali jsme něco přes tři kilometry, děvčata si od nás držela odstup - zřejmě proto, aby na nás mohla nadávat. Nicméně jsme dorazili v pořádku a krásný den zakončili popíjením na terase. Tam jsem nakonec zůstal jenom s Renčou. Od mé lásky dorazily krásné zprávy. Prý poslouchá Queeny a myslí na mě. Když jsme dopili láhev, Renča chtěla ještě zaskočit do baru přes ulici. Já trochu váhal, ale když z baru zazněl Freddie Mercury, považoval jsem to za znamení. O zbytku večera nebo už spíš noci bych se raději nerozepisoval. Stejně ho znám spíš z vyprávění. Určitě nám do těch koktejlů něco nasypali...

pátek 8. února

Přejezd do Trinidadu

Kocovina. Balení. Snídaně. Platíme za ubytování - domluvených 20 pes za noc a k tomu po pěti pesech za osobu za snídaní. Od milé paní majitelky dostáváme kontakt na další ubytování. V osm nás měl vyzvednout "minibus", ale vyklubal se z něj velký bílý americano s obrovským kufrem s tím, že v Havaně přesedneme. Zadní trojice spala, já ve předu bez opěrky hlavy trochu trpěl. Před půl jedenáctou jsme se ocitli na okraji Havany, kde stálo něco jako autobus a několik taxíků. Nasměrovali nás do modrého chevroletu, kde nebylo kvůli sedačkám ve dvou řadách moc místa. Čekali jsme, ale nic se nedělo, až po nějaké době se řidič s pár dalšími chlapíky jali kontrolovat motor auta. Asi po tři čtvrtě hodině nám oznámili, že tohle auto je "problematic" a máme si přesednout do toho podivně vyhlížejícího autobusu. V něm ani nebylo vidět do kabiny řidiče, protože přes ni byla umístěna stěna s televizí, na které jsme mohli zhlédnout dva filmy a záplavu videoklipů. Řidič s námi jel, jak kdyby nás ukradl, celou cestu to navíc drncalo, takže jsme byli rádi za přestávku. Fajn bylo i to, že jsme "průvodčímu" ukázali adresu, kam jedeme, a on nám nechal zastavit skoro přímo před domem. Cesta měla trvat šest hodin, ale na místo jsme dorazili v pět odpoledne, tedy po devíti hodinách...

Majitelka ubytování Narzis chtěla 25 pes za noc, ale ukecali jsme ji na 20 s tím, že si každý den dáme snídaní po pěti pesech. Na večeri jsme ale vyrazili do města, zapluli jsme do restaurace Hostal Académico La Merced s úslužnými a úhledně vyhlížejícími číšníky s vytrhaným obočím a cenami kolem pěti pes za hlavní chod. Porušil jsem předsevzetí a dal si pivo. Na náměstí jsme se připojili na wi-fi, ale protože se udělalo docela chladno, zbytek večera jsme strávili na terase našeho domu.

sobota 9. února

Trinidad

A na terase jsme si dopřáli i dobrou snídaní s úpravou vajec dle přání a hromadou ovoce. Nejdřív jsme chtěli vyřídit praktické věci - nakoupit wi-fi karty, vyměnit peníze (ale ve směnárně byla fronta a banka měla zavřeno) a pro jistotu už teď zajistit jízdenky na autobus ze Santa Clary do cílového Varadera, což se nám podařilo (za 11 pes na osobu).

Trinidad jsem si dost oblíbil. Je to krásné a příjemné historické město plné barevných baráček, které se dá úplně v pohodě projít pěšky. A přesně to jsme měli v plánu. Středobodem je samozřejmě hlavní náměstí, tedy Plaza Mayor. Je velmi dobře udržovaná a barvy fasád ve spalujícím slunci doslova září. Z odpočinku na lavičce nás vyrušil dědula prosbou o sirky. Za odměnu nám dal pár doutníků, ale zároveň ukazoval na dřevěné žabky s tím, že chce pět pes. Ach jo, tak i tady...

Convento San Francisco de Asís (aneb Klášter svatého Františka z Assisi) nás nalákal možností vyhlídky z věže (za 1 peso) spojenou s muzeem banditů. Město jsme měli jako na dlani, seshora se nám zalíbila jedna restaurace s terasou, kterou se nám pak i podařilo najít. Jmenovala se Terraza Colonial a sezení na příjemné verandě obrostlé barevnými květy bylo fajn. Mohli jsme pozorovat třeba kluky, kteří si na ulici pod námi hráli s nějakými klacky. Jídlo nebylo špatné, ale v paměti mi spíš zůstalo prostředí.

Po obědě jsme chtěli dokončit doporučenou trasu pěší procházky. Na rozdíl od samotného centra, které je přece jenom dost turistické, jsme se v ulici plné barevných domků s okny chráněnými typickými dřevěnými "mřížemi" ocitli jako jediní cizinci. I místní se asi oddávali odpolední siestě, případně nějaké hře připomínající skořápky, takže jsme si užívali vítaný klid.

Po krátkém domácím odpočinku jsme se asi ve čtyři odpoledne chtěli vypravit do vesnice La Boca. Přes den se nám neustále vnucovali taxikáři, ale když jsme je najednou opravdu potřebovali, slehla se po nich zem. Tedy kromě jednoho, co si řekl o snad až urážlivých 25 pes. A tak jsme pořád šli a šli, dokud nám na křižovatce nezastavil modrý žigulík, se kterým jsme se domluvili na rozumných šesti pesech. Pro jistotu jsme využili i jeho nabídku, že pro nás v půl sedmé přijede na stejné místo, kde nás vyložil. Bylo to u pláže, kde se srocovali místní. Procházeli jsme se kolem moře. Nebyla to žádná karibská selanka, ale klidná podvečerní atmosféra nám rozhodně nevadila. Došli jsme až na výběžek se starým polorozpadlým hotelem, u něhož řezník zrovna porcoval velký flák masa. Jako ukázka vesnického života nám to stačilo, takže jsme se vraceli k pláži, ale ještě před ní jsme zakotvili v restauraci, kde jsme si nad večerí a koktejly vychutnávali západ slunce. Taxikář nás vyzvedl s omluvou za desetiminutové zpoždění. Jeho slušný a poctivý přístup jsme odměnili dohodou o dalším kšeftu na druhý den.

Večerní procházka městem nás zavedla do hipsterského Café El Mago. Skvěle hrající DJ, milá obsluha, bohatá nabídka výborných koktejlů - kdyby mi někdo řekl, že jsem v Berlíně, uvěřil bych. Jen došlo k podivnému nedorozumění: chtěl jsem si dát pivo, ale údajně to nešlo. To bych pochopil, kdyby mi servírka po chvilce nepřinesla pivo vložené do mojita. Ale kdo by to v té pohodě řešil. Bohužel nás ale zanedlouho vyhnali s tím, že musí zavřít. Ostatní členové výpravy se ještě chtěli jít pobavit do nějakého tanečního klubu v jeskyni, na mě trochu padl splín z odloučení, takže jsem se místo toho jen tak brouzдал temnými a ztichlými uličkami. Mezi půl třetí a půl pátou ráno se ostatní vraceli jak švábi z piva.

neděle 10. února

Playa Ancón

Snídani jsme si prozřetelně objednali až na devátou. Dle dohody na nás v půl jedenácté čekalo taxi, ale přijel někdo jiný, staroušek v červeném moskviči. Po příjezdu na pláž Ancón jsme se domluvili na vyzvednutí v pět odpoledne.

Na dlouhé a prostorné pláži jsme vybrali místo kousek od malého baru, abychom to měli blízko. Já nějak neměl svůj den. Naštěstí ode mě v tom vedru nikdo neočekával žádné výkony. Jen jsme se koupali, opalovali, odpočívali, tlachali... K obědu jsem se spokojil s něčím, co roznašeči označili jako pizzu (3 pes), ale mně to spíš připomínalo langoš s kečupem a sýrem. Ostatní si dali rybu. V pět jsme nasedli do auta a nechali se odvézt zpátky do města.

Na večerí jsme si vybrali restauraci Don Pepe, ale ta byla narvaná k prasknutí, fronta stála až ven. Obecně bylo všude hodně lidí, hlavně na Plaza Mayor, kde se i vyhrávalo a zpívalo. Zkrátka neděle. Potulovali jsme se a vyhlíželi podnik, který by nám padl do oka. Nakonec jsme vylezli na terasu na pohled lehce luxusní restaurace Obbatalá. A neprohlopili jsme, zpětně můžu zdejší afrodisiakální hovězí s omáčkou demi-glace vyhlásit za nejlepší jídlo, jaké jsem na Kubě jedl. Štěpi si talíř se svým pokrmem hodil na čerstvě vyprané tričko. Stůl prostě na ty velké talíře nestačil.

Wi-fi na Plaza Carilo a už tradiční popíjení na terase.

pondělí 11. února
Okolí Trinidadu

Snídani jsme měli nahlášenou na devátou, ale já potřeboval vyměnit peníze. Směnárna měla být otevřená od půl deváté, takže jsem vstal už v osm a o patnáct minut později byl na místě, druhý v pořadí. Za mnou už se pak začala tvořit čím dál delší fronta. V 8:38 vykoukl ze dveří vetřchý stařík s tím, že ještě nedostali oficiální kurz, takže nemůžou peníze měnit. Prý neví, kdy to půjde. Kolemjdoucí mi jeho slova přeložila s dovětkem "Tohle je prostě Kuba, tady se čeká a stojí fronty na všechno". Zamiřil jsem tedy k nedaleké bance, kde jsem se hned dostal k přepážce.

Po snídani jsme chtěli sehnat taxi na výlet do okolí. Jeden řidič se nám hned hodně neodbytně vnucoval. Navíc nabádal svoje kolegy, aby nám nenabízeli nižší cenu. Kvůli tomu jsme ho se Štěpim nechtěli, ale holkám jeho přístup nevalil. Usmlovali jsme ho tedy aspoň z 65 na 55 pes. Nasedli jsme do bílé lady, čímž jsme zkompletovali ruskou sbírku v barvách trikolory.

První zastávkou byla vyhlídka na Valle de los Ingenios (Údolí cukrovarů), kde nás upoutala hlavně hra mraků na obloze. Po pár kilometrech nás řidič vysadil u ruin bývalé cukrovarského areálu San Isidro de Los Destiladeros, kde jsme se po zaplacení vstupného (peso na osobu) takřka o samotě procházeli mezi ruinami, z nichž věž nás ještě dokázala i udržet. Ještě vyšší a zachovalejší byla další, s názvem věž Manaca Iznaga o několik kilometrů dál. Po zaparkování jsme si u stánku koupili cukrovou třtinu s rumem (po 3 pesech), pak jsme museli projít mezi řadou stánků s ubrusy a krámků se suvenýry. Rozhledna nás každého vyšla na peso, ale holky nakonec nevyšly až nahoru. Výhled za to peso určitě stál, okolní krajina vypadala jinak než na předchozí vyhlídce, působila chudším dojmem, hodně zemědělským.

V panujícím horku už jsme se nechtěli nikde promenovat, takže jsme řidiči přikázali obrátit kormidlo a vrátit se směrem k Trinidadu. Ještě jsem se chtěl dostat k vodopádu Vegas Grande, ale taxikář cosi mlel a ukazoval nám video něčeho, co fotky z internetu připomínalo jen trochu. Za Trinidadem jsme sjeli na příšernou cestu. Po zaparkování jsme museli zaplatit vstupné do Parque el Cubano 10 pes na osobu! Přes houpací most jsme se dostali do lesa, procházeli kolem průzračně čisté řeky, až jsme asi po dvou kilometrech doputovali k takřka vyschlému vodopádu, jehož jedno rameno bylo bez vody úplně. Ani vyfotit se nedal. Mě ledová voda nelákala, ostatní se v ní svažili. Zpáteční cestou jsme si nepříliš silný zážitek kompenzovali natáčením scény z TV Nova, v níž ubohá Zdena uvízla pod kořenem stromu. Ve čtvrt na pět jsme se vrátili do města. Museli jsme si přiznat, že tenhle výlet byl slabší, obzvláště ve srovnání s tím, jak jsme si užili Viñales. Stane se.

Záměrně jsme se nechali vysadit kousek od Café Don Pepe, ale i tentokrát byla restaurace úplně plná. Jako náhradní variantu jsme zvolili Tabernu La Botija, která nás zaujala mj. i svou stylovou výzdobou z dob otrokářství. V nabídce měli hlavně těstoviny a sendviče, jídlo bylo dobré a levné. Cestou domů jsme se ještě v cukrárně dorazili mangovou a guavovou zmrzlinou. Snad ani nemusím dodávat, že následovala pohoda na terase.

úterý 12. února
Camagüey

Snídat jsme tentokrát museli dost brzo, protože už v osm nám jel autobus do města Camagüey. Na nádraží jsme si nechali za peso odbavit bágly. Klimatizace fičela na plné obrátky. A na jízdence jsme se všimli, že bychom měli do cíle dorazit až ve 13:40. Měli jsme za to, že pojedeme tak čtyři hodiny. Naštěstí jsme cestou absolvovali zastávku na oběd (ropa vieja za 4 pesa). A na minutu přesně ve 13:40 jsme pak jeli na nádraží v tom městě s podivným názvem. Ubytování jsme měli domluvené dopředu. Před východem z budovy se tísnil šílený dav, v němž jsme očima vyhledali mladíka se jménem Renata napsaným na displeji mobilu. Další mládenec měl na papírové ceduli zkomolená jména Štěpiho a moje. Pro jistotu jsme se zeptali, kam nás mají odvézt, aby to nebyla nějaká mýlka nebo past.

Vezli jsme se na dvou cyklorikšách, se Štěpim jsme vyfasovali hodně pohledného černocho, který nám cestou s úsměvem ukazoval diskotéku, pizzerii nebo místní zoo. V centru nás vysadili opět u červeného domu jako v Trinidadu, po přivítání majiteli jsme klukům zaplatili za odvoz po třech pesech. Ale něco nám tam nesesedělo - podle mapy bychom měli být někde jinde a na klíčích byly visačky s jiným jménem, než jsme měli poznamenáno. Chtěli po nás třicet pes, což bylo víc, než jsme chtěli akceptovat, ale dům vypadal dost hezky, takže jsme na to nakonec

kývli. Na uvítanou jsme dostali ovocný fresh a rovnou jsme si objednali večeři za osm pes na osobu. Aspoň ochutnáme domácí stravu nejen na snídani.

Pak jsme se vydali na průzkum města, které vlastně není ničím známé nebo vyhlášené. My jsme ho zvolili jako takový přestupní uzel. Malé náměstí, lékárna s revolučním plakátem Fidela Castra, upravené domy s barevnými fasádami, dlouhá pěší zóna, fronty... Anebo také výloha ke svatému Valentýnu, v níž trůnily svíčky do auta. Kolem zrekonstruovaného železničního muzea jsme došli až k vlakovému nádraží. Dozvěděli jsme se, že dneska vlak do Morónu nejede, zítra snad ano, ale je lepší si ještě ráno zavolat.

Naproti muzeu jsme usedli na terasu restaurace honosně působícího hotelu Plaza, kde měli špagety za neuvěřitelných 2,50 pesa. Zpátky jsme to vzali jinou cestu, nakoupili nějaké zásoby (hlavně pítí) a pak už se odebrali k odpočinku. Venku se stejně zlověstně stahovala mračna. Večeře paní domácí byla bohatá (každý jsme si poručil jiné maso) a výborná. Malou pihou na kráse bylo, že jsme pak náhodou zjistili, že polívka byla aspoň částečně z pytlíku.

Měli jsme ještě chuť si někde sednout na drink, moc podniků nebylo otevřených, chtě nechtě jsme tedy skončili na zahrádce kýčovitě luxusní restaurace na nedalekém náměstí. Děšť nás pak vehnal dovnitř, kde jsme se ale opravdu necítili dobře, takže jsme pokračovali doma. Hlavně já se Štěpim, popíjeli a tlachali jsme až do půl druhé v noci.

středa 13. února

Přesun do Morónu

U snídaně nám paní domácí oznámila, že vlak nepojede ani dneska. Vzhledem k tomu, že ohledně našeho ubytování panovaly určité pochybnosti, chtěli jsme si to radši ověřit. Se Štěpim jsme tedy vyrazili na nádraží, kde bylo skutečně u vlaků uvedeno nepříjemné "annulado". Nicméně jsme si přes ulici všimli místních autobusů. Tedy ve většině případů to byly spíš takové dobytčáky. Na druhou stranu by jízdenka do města Ciego de Ávila měla stát směšných 25 nekonvertibilních pes, tedy jedno peso konvertibilní. Byla tedy jen otázka, zda budou s touhle alternativou souhlasit děvčata. Námitky nepadly, takže jsme se sbalili a odmítli nabídku taxi za sedmdesát pes.

Domácí nám zavolali aspoň stejné kluky s koly, co nás sem zavezli z autobusového nádraží. Jednomu z nich pořád padal řetěz, takže se cesta trochu protáhla. A taky prodražila - tentokrát chtěli pět pes za jednu rikšu, což se nám moc nelíbilo, ale bohužel jsme se nedohodli předem a hádat jsme se nechtěli. Na nádraží panoval naprostý chaos a hluk, brány k autobusům byly zavřené, prošli jsme jednou z mála otevřených a nechali se navigovat do skoro prázdného dobytčáku. I když ten náš nebyl rozhodně z nejhorších. Na polstrovaných sedačkách (v jiných vozech jsme viděli jen dřevěné lavice) jsme čekali asi tři čtvrtě hodiny, než jsme vyrazili. A upřímně to nebylo o nic horší než "minibus" z Havany do Trinidadu. Po dosažení nejvýhodnějšího bodu naší cesty jsme se začali vracet na západ. Sice by bylo hrozně fajn dostat se až do vychvalovaného města Baracoa, ale to bychom na cestách strávili desítky hodin a nic nestihli pořádně.

Hned za městem jsme si z oken všimli, jak se všude povalují hromady odpadků, krajina působila podstatně chudším dojmem, než jakou jsme zatím viděli. Vyprahlá půda, vyhublá zvířata, na pohled prostší lidská obydlí. Zlepšovat se to začalo až za městečkem Florida. Do cíle jsme dorazili po necelých dvou a půl hodinách. I zbývajících necelých čtyřicet kilometrů jsme zvažovali přežít v místním autobusu, ale tady už to vypadalo na opravdu velkou divočinu, rozpadající se vozy doslova přetékalými lidmi. Radši jsme se tedy přiklonili k taxi, které jsme usmlouvali na dvanáct pes. Šofér se s tím moc nemazlil, dokonce ho kvůli rychlosti stavěla policejní hlídka.

Dorazili jsme k ubytování, které nám doporučila paní domácí z Camagüey, předem jsme ho ale zajištěné neměli. Po chvíli klepání na vrata nám otevřel starší manželský pár, který měl k dispozici dva pokoje po pětadvaceti pesech. Nám to přišlo moc, chtěli jsme to stáhnout na třicet za oba dohromady. Zcela nepochopitelně pak za námi přišel majitel, že nám sleví dokonce na pětadvacet. Byl to rodinný dům u železniční trati, kousek od "centra". Nezvykle byla k dispozici i sporadicky fungující wi-fi a sympatický pan Oscar uměl anglicky.

Vypravili jsme se do města, které bylo úplně obyčejné. Ale tím mě právě dostalo. Žádné dominanty, žádná honosná náměstí a hlavně žádní turisté. Nikdo nám nic nenabízel, nikdo si nás nevíšal. Měl jsem pocit, že teprve teď poznáváme pravou kubánskou atmosféru. To s sebou zároveň neslo omezený počet restaurací, kde bychom se

mohli navečeřet. Nebo aspoň dobře viditelných, protože podnik Pidgeon, který jsme vybrali na mapě, se nacházel bokem od hlavní silnice a nebyl nijak jasně označený. A přitom takový poklad! Milá obsluha, výborné velké porce levného jídla (fajitas za necelá čtyři pesa), chutné koktejly. Restaurace se začala postupně zaplňovat místními. A protože se venku spustil slejvák, v pití jsme pokračovali dál. Domů jsme došli promočení a ožralí jako dogy. To ovšem nebyl konec, protože Oscar si chtěl povídat a také popíjet. A to jsme přece nemohli odmítnout! Spát jsme šli našrot. A spokojení, protože naprosto nečekaně to byl zatím jeden z nejhezčích dnů na Kubě.

čtvrtek 14. února

Cayo Coco

Valentýn! Takže jsem vstal dřív a šel do parku volat svojí lásce. V osm už jsem byl zpátky na snídani a v devět dorazil předem domluvený taxík. Byl to starý dodge s usměvavým řidičem. Za padesát pes nás měl odvézt na pláž Cayo Coco na stejnojmenném ostrově a zpátky. Tahle pláž, kterou řada lidí na internetu prohlašovala za jednu z nejhezčích na Kubě, byla vlastně jediným důvodem, proč jsme do Morónu jeli.

Na Cayo Coco to ale i z Morónu byl ještě pořádný kus cesty. Počasí nevypadalo nejlíp, ale pořád jsme doufali, že se to vybere. S pevninou je ostrov spojený asi dvacetikilometrovou hrází, na které nám šofér zastavil kvůli focení. Za přejezd bychom měli podle průvodce platit dvě pesa za osobu, ale řidič jen dal někomu něco do okýnka budky a po nás nic nechtěl. Pláž vypadala dlouhá, ale u místa, kde jsme zaparkovali, stály nevzhledné resorty a motala se spousta lidí, takže jsme pochodovali o kus dál, kde byly zdarma k dispozici přístřešky. A ty se nám dost hodily, protože počasí se moc neumoudřilo, nějakou dobu dokonce i pršelo. Takže my jsme Cayo Coco za nejhezčí kubánskou pláž vyhlásit nemohli. Bylo celkem chladno, koupat se moc nedalo. A tak jsme jen tak vegetovali, poslouchali muziku, popíjeli, holky si četly (Romča byla románem Roberta Bryndzy úplně pohlcená). Zkrátka pohoda i přes nepřízeň počasí. Pozdravit nás přiletěli i pelikáni.

V pět hodin jsme se vrátili na parkoviště a vyrazili zpátky. Všude kolem nás se po obloze přeháněly hnusné mraky a v dálce pršelo, nicméně nad námi už bylo celkem hezky, obzvlášt' ve chvíli, kdy nám nad autem proletělo hejno plameňáků. U moře nám vyhládlo, takže na domácí večeři jsme čekali dost netrpělivě. Fazolová polívka byla výtečná, moje kuře by chtělo trochu víc dochutit a bylo mírně vysušené, ostatní pořádali rybu s podobnými připomínkami. Závěr večera jsme opět strávili povídáním a popíjením. Já to zabalil celkem brzo...

pátek 15. února

Přesun do Santa Clary

Vyskytl se problém se splachováním, museli jsme sdílet záchod a sprchu. Na devátou byla připravená snídaně, vajíčka tentokrát nahradily hamburgery. A hodně jsme si pochutnali na domácím džusu z banánu a guavy. Venku bylo nádherně - modré nebe, slunce, horko. Škoda, že jsme takhle neměli včera, ale co se dá dělat. Já se šel aspoň ještě projít do města, abych něco nafotil. Panoval tam docela šrumec, ale přesto pohodová atmosféra. Zbytek dopoledne jsme prolenošili nad knížkou, psaním deníku nebo jenom poleháváním. A balením. Pak už nastalo loučení. Docela dojemné, protože tihle domácí byly prostě miláčci, připadali jsme si jako na rodinné návštěvě.

Na dvanáctou jsme měli domluvené taxi, modrá lada přijela o pár minut později. Za cestu do Ciego de Ávila si šofér řekl o dvacet pes, což bylo o dost víc, než za kolik jsme se dostali sem. Ale budiž, šlo o čtyřicet kilometrů. Nechali jsme se vysadit na autobusovém nádraží a hledali jsme kancelář společnosti Viazul. Ta byla zavřená, ale dotazem na informacích jsme zjistili, že si paní asi jenom odskočila. To byla pravda a naštěstí nám mohla nabídnout čtyři volná místa ve spoji do Santy Clary s odjezdem ve 14:10 za devět pes. Rovnou nám i odbavila zavazadla, dostali jsme na ně cedulky. Ani jsme nemuseli za odbavení nic platit, snad proto, že jsme si bágly k autobusu odnesli sami. Nádraží nepatřilo k těm nejkrásnějším. Na záchodech na nás čekala deska s kamenem, v кафетерии bychom se neodvážili koupit ani to kafe, natož něco k jídlu, kolem postávaly autobusy bez kol...

Autobus dorazil z Holguínu s téměř hodinovým zpožděním, ale řidič se tvářil jako mistr světa, procházel se po nádraží rychlosti nemocné želvy a rozhodně nevypadal, že má na spěch. Aspoň že bylo v autobuse celkem dost místa na nohy, čekala nás tříhodinová jízda. Po příjezdu odchytl Katku před nádražní budovou sexy chlapík a nabízel odvoz

do centra vymazlenou bílou ladou za pět pes. V průvodci psali, že by měla stát jízda po městě tři, ale řidič nevypadal jako hajzlík, tak jsme souhlasili. Nechali jsme se zavést do ubytování, které nám doporučili staroušci z Morónu. Tam nás ale nechtěli, taxikář nám tedy nabídl, že jen o kousek dál má casa particular jeho rodina. A to bylo ubytování pěkné, čisté, moderní, rodiče vypadali spíš jako Evropani. Chtěli po nás třicet pes za pokoj pro čtyři a snídani po pěti pesech.

Santa Clara je poměrně velké univerzitní město, které je spjato s revolucionářem Che Guevarou, a to hlavně díky tomu, že v něm zaznamenal svůj největší triumf, když v roce 1958 město osvobodil. Dočetli jsme se, že je Santa Clara "městem nových trendů a tvůrčí kreativity, kde vyhraněná mládež již léta boží hranice kubánské cenzury". Tohle jsme nestihli nějak výrazně vnímat, ani jsme nezašli do údajně jediného travesti klubu na Kubě. Ani hlavní náměstí Parque Leoncio Vidal s kulatou betonovou plochou uprostřed a honosnými stavbami na nás nepůsobil jinak než podobná místa třeba v Havaně.

Na večeri jsme zašli do restaurace Saborearte, která je něco jako kubánská verze českého Lokálu. Ale chodí tam převážně místní, dokonce i ceník mají v CUPech a ceny jsou hodně příznivé. Což platí i o baru La Marquesina na rohu náměstí, kde sice měli v nabídce jenom cuba libre, piña coladu a mojito, ale nám to bohatě stačilo a na venkovní terase jsme do sebe každý bez větší námahy dostal pět skleniček. Což nás (kromě Katky, která se odebrala domů) docela rozpumpřikovalo, takže jsme se ještě chtěli jít někam pobavit. Našli jsme živě vypadající bar, kam ale nechtěli Štěpiho pustit v šortkách. Popošli jsme tedy dál do baru, kde jsme si objednali hranolky a koktejly, ale bylo tam dost mrtvo, takže jsme se přece jen vrátili zase zpátky. Štěpimu nebylo líto jít se převlíct s tím, že my s Renčou na něj počkáme vevnitř. U vchodu jsme museli nechat zapsat čísla pasů. A pak už si nic nepamatuju...

sobota 16. února

Santa Clara a přesun do Varadera

V 9:20 Katka rozsvítila a začala křičet, ať koukáme vstávat, protože za deset minut bude snídáně. V tu chvíli se ve mně i ve Štěpim spolu s námi probudila i chuť někoho praštit po hlavě. Renčina postel zela prázdnotou. Ona sama dorazila těsně před snídání. Kterou bych si za normálních okolností asi docela užil, ale s kocovinou to moc nešlo.

Katka zůstala, my ostatní jsme se vydali do města. Došli jsme na náměstí, pak se jen tak brouzdali okolními uličkami, zavítali na malý trh a došli ke katedrále, která ale byla zavřená. Nechtěli jsme to nijak přehánět, protože na nás stále doléhala náročná noc. Na oběd jsme zašli do osvědčeného podniku, ale já "starý hadry" ani nedojedl. Indispozici jsme rozdýchávali ve stínu na malém prostranství "The Beatles Corner", kde se k nám po nějaké době připojila i Katka. Společně jsme se vydali do továrny na doutníky, ale bohužel nám oznámili, že se ten den žádné exkurze nekonají. Otevřený byl jenom obchod s doutníky přes ulici. Pak jsme usedli na terasu jedné pizzerie na pěší zóně, kde si Katka objednala pizzu, my ostatní jenom moučníky a pití. Obsluha ale byla šílená, byl to ten nejhorší podnik, v jakém jsme za celou dobu byli.

S vypětím všech sil jsme došli zpátky domů, sbalili se a čekali na taxi. Auto se ale porouchalo, takže jsme se nakonec vezli na přívěsu pro šest lidí vlečeném motorkou. Domluvili jsme se na pěti pesech s půlhodinovou zastávkou u památníku Che Guevary. Ten je docela monumentální. Z jedné strany se rozprostírá betonová plocha, z druhé naštěstí travnatá, na níž se dá ve stínu palem odpočinout. My se Štěpim jsme se vydali i do mauzolea. U vchodu po nás slečna cosi chtěla, ale my jsme jí nerozuměli, takže nakonec jen bezradně mávla rukou a my vešli dovnitř. Tam jsme našli cosi jako muzeum s černobílými fotkami, poměrně vkusně vyvedenou dřevěnou místnost s pomníčky padlých a věčný oheň.

Autobus do Varadera, na který jsme si jízdenky koupili už v Trinidadu, měl odjíždět pět minut po páté, takže v půl páté už jsme pro jistotu byli na nádraží. Bágly nám za peso odbavil veselý mládenec, ale v kanceláři u vchodu si nás přísným zrakem změřila dost drsná paní. Autobus dorazil s půlhodinovým zpožděním, ovšem všem to bylo evidentně jedno. Cesta se dost vlekla, místy jsme si to štrádovali po dálnici, místy naopak snad po nějakých polních cestách. Najednou, když už byla tma, řidič zastavil, nikde nic, jenom vepředu brečel nějaký chlapeček. Vůbec jsme neměli tušení, co se děje. Po pár minutách jsme se naštěstí zase rozjeli.

Do přímořského Varadera jsme dorazili v devět večer. Odrazili jsme nápor taxikářů a pěšky se vydali k doporučenému ubytování u jakéhosi Alexandra. Štěpi bohužel ofotil adresu tak nešťastně, že jsme adresu nemohli pořádně rozklíčovat. Bloumali jsme opuštěnými ulicemi a sháněli nocleh. Jedna starší paní nám nabízela dva pokoje za osmdesát pes, což nám přišlo šílené. Od jednoho z okolních domů na nás zavolali a slečna, která uměla anglicky, nám slíbila, že se pokusí něco sehnat. Kamsi odběhla a po půl hodině se vrátila s tím, že mají všude obsazeno. Dopracovali jsme se k tomu, že zná onoho Alexandra, dokonce nás zavedla k jeho domu, ale nikdo nám neotevřel. Už trochu zoufalí jsme tedy znovu zazvonili na tu stařenku, kterou jsme následně usmlouvali na sedmdesát pes za noc. Ubytování ale bylo opravdu pěkné, ve velkém domě se zahradou, jen kousek od pláže. Na uvítanou jsme dostali čaj, sedli jsme k němu, povídali a popíjeli, dokud nás nepřemohla únava...

neděle 17. února

Varadero

Snídaně byla připravena na devátou, a to nádherně naaranžovaná, došlo i na palačinky, i když celkově toho jídla zase tolik nebylo. Připravoval nám ji mladý sympatický syn majitelky se svojí přítelkyní Milenou. Vysvětlil nám co a jak, doporučil, jak se zabavit... a za deset pes jsme si u něj objednali večeři, protože nám bylo jasné, že tady v okolí asi nic lepšího za přijatelné ceny stejně nenajdeme.

Pak už jsme si šli užít hlavní lákadlo tohoto vyhlášeného letoviska - pláž. Na Varadero jsem slyšel a četl spoustu negativního, prý se jedná o komerční hrůzu plnou resortů a německých turistů. Možná jsme jen měli štěstí na to správné místo na více než dvacetikilometrovém uzounkém poloostrově a také na krásné počasí, ale já osobně byl nadšený. Voda měla asi padesát odstínů tyrkysové, jednoznačně to byla ta nejhezčí, jakou jsme za víc než dva týdny na Kubě viděli. Kolem nás se ve značných rozestupech povalovalo jenom pár lidí, takže jsme měli dokonalý klid na slunění, koupání a blbnutí ve vodě, popíjení (doslova kurz rychlochlastání) a pohodu s reprákem. S Renčou jsme odběhli na oběd do nedalekého bistra na hlavní ulici, kde nás překvapilo výborné jídlo (filet mignon na červeném víně s žampiony) za rozumné ceny i milá obsluha. Na pláži jsme pak vydrželi až do romantického západu slunce.

V sedm večer jsme měli nachystanou tabuli. Štěpiho ale kurz rychlochlastání zmohl natolik, že se k nám připojil až později. Já si dal kuře, ostatní rybu, všichni zeleninovou polívku a krásně nazdobený dezert (croissant se zmrzlinou). Poprvé nám na Kubě nabídli i víno. Štěpi se nakonec vzpamatoval, takže s Renčou ještě vyrazili do víru nočního života, my s Katkou zůstali doma.

pondělí 18. února

Varadero a odlet

Poslední den na Kubě. Snídaně ve stejnou dobu a stejně připravená. Sbalili jsme se a lelkovali, dokud nás v jedenáct nevyhodili (ale bágly jsme si tam nechat mohli). Došli jsme do malého obchodního centra, pak na pláž, ve tři hodiny tentokrát všichni společně na oběd do stejného bistra jako my s Renčou den předtím. A já si dal stejné osvědčené jídlo, jen místo chipsů tentokrát s dýní. Štěpi si odskočil na poštu, kde zjistil, že nám ve Viñales asi prodali špatné známky (ale pohledy nakonec dorazily). Před půl pátou jsme se vydali pro bágly, převlíkli jsme se a za 35 pes vyrazili taxíkem na letiště, kam jsme dorazili v pět. Odletět jsme měli s Eurowings v 19:50, zpoždění bylo jenom čtvrt hodinové.

úterý 19. února

Návrat

Před polednem jsme přistáli v Mnichově, z letiště dojeli autobusem číslo 635 na vlakové nádraží ve Freisingu, odkud jsme ve tři hodiny odjeli přímým spojem do Prahy. Krátce po osmé večer jsem se rozloučil s děvčaty a vystoupil na Smíchovském nádraží...

Závěrem

Řada lidí tvrdila, že na návštěvu Kuby už je pozdě, že to nejlepší už je dávno pryč. To nemůžu posoudit. Už to nejspíš není taková divočina jako třeba před deseti lety, místní začali podnikat aspoň v tom, co jim stát povolil, takže turismus a komerce na ostrově vystrkují růžky. Nicméně mi Kuba svým koloritem a atmosférou připadala jiná než jakákoli země, kterou jsem doposud navštívil. Čekal jsem trochu víc propagandy a fotek Fidela Castra, ale převládal spíš Che Guevara a navenek nebyl komunistický režim tak znát - s výjimkou front a prázdných obchodů. Hlavně Viñales, Havana a Trinidad jsou místa, která si mě získala, jsem rád i za návštěvu Morónu nebo pohodu na kubánských pláží v čele s často zatracovaným Varaderem. Slyšel nebo četl jsem spoustu výtek vůči chováním Kubánců, ale na nás byli takřka všichni milí. Takže sečteno a podtrženo, Kubu můžu doporučit každému, kdo si chce užít trochu podmanivé exotiky, která je na turisty připravená. Jen malé doporučení: aspoň základy španělštiny jsou rozhodně výhodou.